

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3C/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216200435
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8216200435.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v sporovej veci žalobcu: ELEKTROMONT J.M.P., s.r.o., Kľušovská Zábava 243, 086 22 Kľušov, IČO: 36 502 731, zastúpený JUDr. Svätoslav Vaško, advokát, Baštová 5/A, Bardejov, proti žalovanému: H. L., X.. XX.X.XXXX, J. J. XX, XXX XX L., zastúpený JUDr. Gábor Száraz, advokát, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, o zaplatenie sumy 11 500,- Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške nad 5% zo žalovanej sumy z a s t a v u j e .
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 11 500,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 21.6.2013 do zaplatenia, všetko to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 28.1.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 11 500,- Eur s úrokom z omeškania 8,5% ročne zo sumy 11 500,- Eur odo dňa podania žaloby na súd do zaplatenia a náhrady trov konania.
2. Žalobu odôvodnil tvrdením o uzavretí zmluvy o pôžičke v sume 11 500,- Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť do 20.9.2013. O poskytnutí finančných prostriedkov mal byť vystavený výdavkový pokladničný doklad z 13.09.2013. Právne uplatnený nárok opieral o §§ 657 a 517 Občianskeho zákonníka.
3. Žalovanému bola žaloba doručená 5.3.2016 spolu s platobným rozkazom č. k. 3C/38/2016-8 z 3.2.2016, voči ktorému podal žalovaný podaním z 11.3.2016 odpor. V ňom nárok žalobcu uznal len v rozsahu 4 000,- Eur, tvrdiac, že si od žalobcu požičal 2 x 2 000,- Eur, nie však sumu 11 500,- Eur, ktorú si žalobca svojvoľne uviedol do výdavkového pokladničného dokladu. Navýšenie o 7 500,- Eur odôvodňoval úrokmi z pôžičky. Pritom potvrdil, že z jeho strany došlo k podpísaniu výdavkového pokladničného dokladu z 13.9.2013.
4. V priebehu konania žalobca ďalej tvrdil, že sa so žalovaným pozná pracovne viac ako 10 rokov a k poskytnutiu pôžičky došlo vychádzajúc zo skoršej obchodnej spolupráce medzi nimi. Na potvrdenie vzájomného obchodného vzťahu poukázal aj na konanie vedené pred Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 1Cb/6/2016, sporovou stranou ktorého bola obchodná spoločnosť STUPRA s.r.o., ktorej jediným konateľom a spoločníkom bol práve žalovaný. Poukazoval tiež na to, že žalobca v minulosti požičal

aj inému obchodnému partnerovi, o čom svedčí platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Up/178/2018 z 28.3.2018, ako aj rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 4C/27/2018 z 8.10.2019. Aj keď sa žalobca dopustil porušenia § 8 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, keď poskytnutú pôžičku nezaevidoval vo svojom účtovníctve, za čo mu bola uložená pokuta 500,- Eur, správca dane potvrdil, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku a táto spĺňa náležitosti stanovené § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. V čase poskytnutia pôžičky mal žalovaný v pokladni sumu 31 606,12 Eur a preto mal zdroje na poskytnutie pôžičky 11 500,- Eur žalovanému.

5. V podaní z 19.10.2016 žalovaný argumentoval, že zmluva, ktorou si žalovaný od žalobcu požičal finančné prostriedky je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 53 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že mu patrí ochrana pred neprimerane vysokými úrokmi, ktoré v danom prípade mali predstavovať 7 500,- Eur a tieto označil za rozporné s dobrými mravmi. Nesúhlasil ani s úrokmi z omeškania s poukazom, že pôžička bola žalovanému poskytnutá bezúročne. Ďalej poukazoval na § 4 ods. 1 zákona č. 394/2012 Z. z. účinného od 1.1.2013 o obmedzení platieb v hotovosti (ďalej len „zákon č. 394/2012 Z.z.“), ktorý zakazuje platbu v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 5 000,- Eur, ak odsek 2 neustanovuje inak. Nemohlo tak dôjsť k poskytnutiu pôžičky vo výške 11 500,- Eur v hotovosti žalobcom žalovanému. Ďalej tvrdil, že skutočnosť, že žalobca neposkytol žalovanému žiadnu pôžičku preukazuje súvaha žalobcu za rok 2013 z verejne dostupného registra účtovných závierok, podľa strany 5 ktorej žalobca na strane aktív v riadku 044 neúčtoval o žiadnej pohľadávke z titulu poskytnutia pôžičky. Namietal, že keďže o pohľadávke žalobca neúčtuje, nemožno ju žalobcovi v súdnom konaní priznať. V priebehu konania tiež dopĺňal, že žalobca nemá v obchodnom registri v predmete svojej činnosti poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov ani poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia. Namietal, že keby žalobca nedal podpísať žalovanému prázdny výdavkový pokladničný doklad, určite by ho zaevidoval vo svojom účtovníctve. Pôžičku žalovanému poskytol konateľ žalobcu ako fyzická osoba a nie žalobca ako právnická osoba, preto súčasne namietal aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Namietal, že z predloženého dokladu nevyplýva základná náležitosť zmluvy o pôžičke a to presné označenie dlžníka, ani vôľa zmluvných strán svedčiaca o uzavretí takejto pôžičky a napokon aj jej ďalší pojmový znak, ktorým je dohoda o úrokoch medzi zmluvnými stranami.

6. Súd vydal vo veci rozsudok č. k. 3C/38/2016-277 z 11.12.2018, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vychádzal pritom zo záveru, že znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že žalobca ako obchodná spoločnosť v roku 2013 neúčtoval o pohľadávke z titulu poskytnutia pôžičky žalovanému ako fyzickej osobe a o vystavenom výdavkovom pokladničnom doklade zo dňa 13.9.2013 vo výške 11 500,- Eur, na ktorom je ako účel uvedený pôžička do 20.9.2013, pričom žalobca nemohol ako podnikateľ v súlade so zákonom č. 394/2012 Z. z. poskytnúť vyššiu hotovostnú platbu ako 5 000,- Eur, a že v hlavnej knihe sa nenachádzal vykázaný nedostatok neuhradenej pôžičky vo výške 11 500,- Eur a ani na žiadnom inventarizovanom účte sa nenachádzala otvorená pohľadávka vo výške žalovanej sumy, kde by bol dlžníkom žalovaný.

7. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 20Co/57/2019-301 z 27.9.2019 rozsudok prvostupňového súdu č. k. 3C/38/2016-277 z 11.12.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa ním prezentovaného právneho názoru, zistenia súdu prvej inštancie o porušení zákona o hotovostných platbách a o nevyúčtovaní pohľadávky z titulu poskytnutia pôžičky žalovanému nemôžu viesť k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka nedošlo. Konštatoval, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal len zo záverov znaleckého posudku, pričom z hľadiska jej podstatných náležitostí podľa § 657 Občianskeho zákonníka sa zmluvou o pôžičke nezaoberal. Aby bola uzatvorená zmluva o pôžičke, musí byť preukázané, že vôľa zmluvných strán smerovala k uzavretiu takejto zmluvy a že boli splnené pojmové znaky zmluvy o pôžičke. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie dospel k predčasnemu právnomu záveru, že zo strany žalobcu nedošlo k poskytnutiu pôžičky žalovanému, keď zo skutkových zistení prvoinštančného súdu nie je možné prijať spoľahlivý záver o nedôvodnosti nároku žalobcu, minimálne čo do poskytnutej sumy 4 000,- Eur. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil, keď sa nezameral na rozhodné skutočnosti potrebné na posúdenie uplatneného nároku a preto postupom vyplývajúcim z § 389 ods. 1 písm. c) zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 C.s.p.). Súčasne uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu a dôsledne sa vysporiadať s dokazovaním ohľadom uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke z hľadiska jej náležitostí podľa § 657 Občianskeho zákonníka,

ako aj sa vysporiadať s vyjadrením žalovaného o uznaní nároku žalobcu na zaplatenie sumy 4 000,- Eur titulom zmluvy o pôžičke, zistiť dôvod prečo žalobca poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku, aký je vzťah medzi stranami sporu, aký mal dôvod žalobca, že pôžičku nezahrnul do účtovníctva, a či žalobca v minulosti požičiaval peniaze aj iným osobám. Súd prvej inštancie bol zaviazaný v ďalšom konaní výsledky dokazovania náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť.

8. Dodatkom č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 došlo s účinnosťou k 8.1.2020 k zmene zákonného sudcu, ktorým bol vo veci vydaný tento rozsudok.

9. Súd v priebehu konania vo veci vykonal dokazovanie výsluchom konateľa žalobcu, žalovaného, výsluchom svedka E. J., nar. 7.11.1992, súvahou žalobcu k 31.12.2013, výdavkovým pokladničným dokladom z 13.9.2013, znaleckým posudkom č. 1/2018 predloženým znalkyňou Ing. Mgr. Hedvigou Vadinovou zo 6.8.2018, protokolom Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov č. XXXXXXXXXX/XXXX z 12.12.2017 a protokolom Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov č. XXXXXXXXXX/XXXX z 12.12.2017, výpismi z obchodného registra na osobu žalobcu a spoločnosť STUPRA s.r.o., rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 4C 27/2018-138 z 8.10.2019, platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Up 178/2018 z 28.3.2018, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1Cb 181/2015-36 zo 16.6.2016, rozsudok pre zmeškanie sp. zn. 1Cb 6/2016 z 20.4.2016, uznaním dlhu vo výške 20 870,- Eur zo 4.3.2016 a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový stav.

10. Z výsluchov konateľa žalobcu súdu vyplynulo, že finančná hotovosť 11 500,- Eur bola žalovanému odovzdaná v priestoroch žalobcu dňa 13.9.2013 na dobu jedného týždňa ako jednorazová pôžička. Zmluva o pôžičke bola dohodnutá ústne a pri odovzdaní pôžičky bol prítomný jeho syn E. J. H.. Za poskytnutie pôžičky žalovanému neboli dohodnuté úroky. K poskytnutiu pôžičky pristúpil žalobca z dôvodu existencie skorších pracovných a obchodných vzťahov medzi nimi trvajúcich asi 10 rokov a to na žiadosť žalovaného, ktorú žalovaný odôvodňoval finančnými problémami firmy. Tvrdil, že žalovaný vlastnil spoločnosť realizujúcu stavebné práce a žalobca opakovane s touto firmou spolupracoval ako jej subdodávateľ. Žalovanému pri poskytnutí pôžičky dôveroval vzhľadom na ich v tom čase sa javiaci priateľský vzťah ako aj s ohľadom na zámer žalovaného realizovať stavebné práce na 24-och rodinných domoch v Košiciach, pri ktorom mal žalobca pôsobiť aj ako subdodávateľ. Vzhľadom na prosbu a potrebu žalovaného mal za to, že si poskytnutie bezúročnej pôžičky v žalovanej výške na krátky čas kamarátsky dojednali a že finančné prostriedky budú žalobcovi vrátené do jedného týždňa. To prezentoval ako dôvod, pre ktorý výdavkový pokladničný doklad nezaevidoval v účtovníctve. Tvrdil, že od prevzatia finančných prostriedkov viac žalovaného nevidel a ani spolu v pracovnej oblasti nespolupracovali. Poukázal na to, že v minulosti takto požičal finančné prostriedky dvom obchodným partnerom a to žalovanému a A. Ž., ktorý získal finančné prostriedky z eurofondov a potreboval doplniť vlastný kapitál. V oboch týchto prípadoch išlo o bezúročné pôžičky. Predložený výdavkový doklad bol vystavený na fyzickú osobu, pretože to tak požadoval samotný žalovaný.

11. Z výsluchu žalovaného vyplynulo, že 13.9.2013 mu mal žalobca v priestoroch žalobcu poskytnúť sumu 4 000,- Eur. Tvrdil, že výdavkový doklad podpísal, poskytnutá suma bola dopísaná len následne, pričom v čase podpisu bola na doklade pečiatka žalobcu. Tvrdil tiež, že výdavkový doklad podpísal bez vyplnenia sumy preto, že sa ponáhal. Pripustil, že E. J. H.. mohol vidieť odovzdanie požičiavaných peňazí, a že iné dlhy okrem dlhu k bývalému riaditeľovi spoločnosti Bardterm p. Č. nemá. Potvrdil, že spoločnosť STUPRA s.r.o., Pod papierňou 46, 085 01 Bardejov, ktorej bol konateľom bola medzičasom odpredaná.

12. Z výsluchu svedka E. J. H., syna konateľa žalobcu, bolo zistené, že 13.9.2013 mal jeho otec v jeho prítomnosti odovzdať žalovanému v obchodných priestoroch žalobcu sumu 11 500,- Eur, konkrétne 2 000,- Eur z trezora spoločnosti a 9 500,- Eur po ich výbere z účtu žalobcu v banke. Splatnosť pôžičky bola dohodnutá o týždeň, pričom žalovaným nebola vrátená žiadna suma. Pri odovzdaní hotovosti bol vystavený výdavkový pokladničný doklad, ktorý nebol prázdny, žalovaný ho podpísal, pričom žalovaný mal trvať na tom, že poskytnuté finančné prostriedky do týždňa vráti.

13. Z výdavkového pokladničného dokladu z 13.9.2013 vystaveného žalobcom, ktorý obsahuje pečiatku žalobcu bolo zistené, že žalobca žalovanému vyplatil sumu 11 500,- Eur. Ako účel bolo na doklade uvedené „Pôžička do 20.9.2013“. Z preskúmaného dokladu bolo zistené, že tento bol vyplnený jedným

perom a jedným písmom, v riadku označenom „Podpis príjemcu“ je v doklade iným perom pripojený podpis žalovaného.

14. Z potvrdenia o výbere v hotovosti z 28.6.2013 z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vyplýva výber sumy 2 000,- Eur. Z výpisu z účtu žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX bolo zistené, že 13.9.2013 z neho konateľ žalobcu uskutočnil výber v sume 9 500,- Eur.

15. Z protokolu Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov č. XXXXXXXXXXX/XXXX z 12.12.2017 vyplýva zistenie daňového orgánu, že žalobca poskytol 13.9.2013 žalovanému pôžičku v hotovosti v sume 11 500,- Eur, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 zákona č. 394/2012 Z. z. v platnom znení, keďže žalobca odovzdal sumu prevyšujúcu 5 000,- Eur v hotovosti, za čo bola žalobcovi uložená pokuta 200,- Eur. Z protokolu Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov č. XXXXXXXXXXX/XXXX z 12.12.2017 vyplýva tiež zistenie daňového orgánu, že žalobca nezaúčtoval výdavkový pokladničný doklad z 13.9.2013 vystavený na sumu 11 500,- Eur za poskytnutú pôžičku žalovanému, za čo mu bola uložená pokuta v sume 500,- Eur.

16. Súdom ustanovená znalkyňa v znaleckom posudku číslo 1/2018 po preverke účtovníctva žalobcu konštatovala, že žalobca v roku 2013 o pohľadávke z titulu poskytnutia pôžičky žalovanému ako fyzickej osobe neúčtoval a rovnako, že žalobca neúčtoval ani o výdavkovom pokladničnom doklade zo dňa 13.9.2013 vo výške 11 500,- Eur, na ktorom je ako účel uvedená pôžička do 20.9.2013 poskytnutá pre pána L. H., J. J. XX, XXX XX L.. Ďalej konštatovala, že žalobca v čase poskytnutia pôžičky dňa 13.9.2013 viedol tesne po dotácii z banky stav v pokladni v sume 31 606,12 Eur. Rovnako bolo zistené, že v hlavnej knihe sa nenachádza vykázaný zostatok neuhradenej pôžičky vo výške 11 500,- Eur, a ani na žiadnom inventarizovanom účte za rok 2013 sa nenachádza otvorená pohľadávka v sume 11 500,- Eur.

17. Z neprávoplatného rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4C/27/2018-138 z 8.10.2019 bolo zistené, že ním bol A.. E. Ž., J.. zaviazaný konateľovi žalobcu zaplatiť sumu 11 000,- Eur, úrok z omeškania v sume 5,05% ročne zo sumy 11 000,- Eur od 1.1.2016 do zaplatenia a trovy konania v rozsahu 100% titulom nároku na vrátenie poskytnutej pôžičky, ktorú A.. E. Ž., J.. uznal ako svoj dlh čo do dôvodu aj výšky dňa 26.11.2015.

18. Z predloženého návrhu na vydanie platobného rozkazu z 26.2.2018 bolo zistené, že sa ním žalobca voči A.. E. Ž., J.. domáhal zaplatenia sumy 21 000,- Eur s 5% úrokom z omeškania zo sumy 21 000,- Eur od 26.2.2018 do zaplatenia titulom nároku na vrátenie pôžičky poskytnutej 24.2.2015 v sume 15 000,- Eur a 27.3.2015 v sume 6 000,- Eur. Platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Up/178/2018 z 28.36.2018 vydaný na základe označeného návrhu nadobudol právoplatnosť 2.5.2018.

19. Z obchodného registra bolo zistené, že žalobca v nemá ako predmet svojej činnosti zapísané poskytovanie úverov z vlastných zdrojov ani poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov.

20. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Cb/6/2016 bolo zistené, že spoločnosť STUPRA s.r.o., Pod Papierňou 46, 085 01 Bardejov, IČO: 43 999 808, bola rozsudkom pre zmeškanie č.k. 1Cb/6/2016-34 z 20.4.2016, právoplatným 20.6.2016, zviazaná žalobcovi zaplatiť sumu 2 225,26 Eur s úrokom z omeškania vo výške 0,05% denne od 28.1.2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 133,50 Eur a to na základe žaloby žalobcu odôvodnenej vykonaním služieb a dodávky materiálu žalobcu pre žalovaného fakturovaných faktúrami č. 130415 z 29.6.2013, č. 130962 z 13.12.2013, č. 130963 z 13.12.2013, č. 140154 z 5.3.2014 a č. 150389 z 26.5.2015.

21. Z obchodného registra bolo zistené, že žalovaný bol jediným spoločníkom spoločnosti STUPRA s.r.o., Pod Papierňou 46, 085 01 Bardejov, IČO: 43 999 808, v období od 1.3.2008 do 14.6.2016, a že spoločnosť zanikla zlúčením k 15.6.2016 so spoločnosťou AAA WEBSTAV.COM s.r.o., Inžinierska 2163/1, Košice, IČO: 44 047 509, ktorá bola z obchodného registra vymazaná na základe uznesenia Okresného súdu Košice I č.k. 31K/15/2018-96 z 23.10.2018 z dôvodu zastavenia konkurzného konania pre nedostatok majetku dlžníka podľa § 68 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka.

22. Z listiny označenej ako „Uznanie dlhu vo výške 20 870,- Eur“ zo 4.3.2016, ktorá obsahuje rovnaký podpis žalovaného ako na výdavkovom doklade z 13.9.2013 vyplýva, že sa ňou mal žalovaný ako dlžník

zaviazať O.F. J. vrátiť v mesačných splátkach splatných 30.4.2016, 31.5.2016, 30.6.2016 a 31.7.2016 spolu sumu 20 870,- Eur.

23. Z doloženého rozsudku pre zmeškanie tunajšieho súdu č. k. 1Cb/181/2015-36 z 16.6.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 3.8.2016 vyplýva, že spoločnosť STUPRA s.r.o., Pod Papierňou 46, 085 01 Bardejov, IČO: 43 999 808, ním bola zviazaná Miroslavovi Laukovi - LAMIR, s miestom podnikania L. Novomeského 3, 085 01 Bardejov, IČO: 41 553 586, zaplatiť sumu 19 590,21 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3 656,23 Eur od 31.1.2015 do zaplataenia a zo sumy 15 933,98 Eur od 7.8.2015 do zaplataenia ako aj trovy konania vo výške 1 898,86 Eur titulom v žalobe špecifikovaných neuhradených faktúr.

24. Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

25. Podľa ustanovenia § 658 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky. Pri nepeňažnej pôžičke možno dojednať namiesto úrokov plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

26. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania žalovaného (ďalej len „nariadenie vlády“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 394/2012 Z. z. zakazuje sa platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 5 000 eur, ak odsek 2 neustanovuje inak. Zakazuje sa platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 15 000 eur, medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi.

30. Podľa § 5 zákona č. 394/2012 Z. z., ak došlo k porušeniu zákazu podľa § 4, nie je tým dotknutá platnosť právnych úkonov, na základe ktorých sa vykonala platba v hotovosti.

31. Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Podstatnými náležitosťami tejto zmluvy je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), druhovom určení veci, povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu a určení času vrátenia. Predmetom zmluvy o pôžičke môže byť akákoľvek druhovo určená vec, ktorá je spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov. Druhové určenie veci na účely tohto vzťahu nemožno vyvodiť z podstaty veci samej, ale z jej určenia účastníkmi vzťahu. Musí pritom ísť o dohodu v tom, že dlžník vráti ten istý druh veci. Ak by mal vrátiť tú istú vec, išlo by o zmluvu o výpožičke (§ 659). Ak by mal vrátiť vec iného druhu, išlo by o zmluvu o zámene (§ 611). Čas vrátenia nemusí byť pritom určený konkrétnym dňom, ale stačí, ak je dohodnutý tak, že čas vrátenia možno určiť. Dokonca stačí aj dohoda v takom zmysle, že čas vrátenia veriteľ ponechá na vôľu dlžníka. Od zmluvy o pôžičke treba odlišovať vzťahy, ktoré vzniknú na základe zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky. Absencia dohody o úrokoch z poskytnutej pôžičky nerobí zmluvu o pôžičke neplatnou. Od úrokov dohodnutých podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba odlišovať úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri omeškaní dlžníka s plnením peňažného dlhu veriteľ má právo nielen na dohodnuté úroky, ale aj na úroky z omeškania. Úroky z omeškania môže veriteľ požadovať aj vtedy, keď neboli medzi ním a dlžníkom dohodnuté úroky (R 53/1972). Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že pre uzavretie

dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi.

32. Po doplnenom dokazovaní riadiac sa záväzným právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v jeho uznesení č.k. 20Co/57/2019-301 z 27.9.2019 dospel súd k záveru, že v konaní žalobca preukázal, predovšetkým predloženým výdavkovým pokladničným dokladom, že dňa 13.9.2013 poskytol žalovanému v hotovosti bezúročnú pôžičku v sume 11 500,- Eur. Odovzdanie uvedenej finančnej čiastky potvrdil pri svojom výsluchu aj prítomný svedok, ktorý je synom konateľa žalobcu. Naopak žalovaný neprodukoval žiaden relevantný dôkaz o tom, že by v čase podpísania výdavkového pokladničného dokladu žalovaným na ňom nebola uvedená požičiavaná suma. Žalobcom predložený originál dokladu naopak nasvedčuje, že bol vyplnený jedným perom a jednou osobou (jedným písmom), čo nasvedčuje tvrdeniam žalobcu. Podpis žalovaného na oboznámenom výdavkovom doklade sporný nebol. Z dokladu vyplýva skutočnosť, že išlo o pôžičku krátkodobú, t.j. na jeden týždeň a vyplýva z neho aj dohoda zmluvných strán o jej vrátení do 20.9.2013. Žalovaný netvrdil, že by čo i len nejakú časť poskytnutej pôžičky žalobcovi vrátil. V priebehu konania sám uznával poskytnutie pôžičky, avšak len v sume 4 000,- Eur, tvrdiac, že zvyšná časť je tvorená úrokmi, ktoré by pre úžernú výšku nemali byť žalobcovi priznané, čomu však súd neveril, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dňa 13.9.2013 došlo k výberu sumy 9 500,- Eur z účtu žalobcu a táto suma bola zaúčtovaná aj v zmysle záverov v konaní zabezpečeného znaleckého posudku ako dotácia do pokladne. Ku dňu poskytnutia pôžičky bola v pokladni žalobcu k dispozícii až suma 31 606,12 Eur, a teda žalobca mal dostatok hotovostných finančných zdrojov pre poskytnutie uvedenej pôžičky vo výške 11 500,- Eur. Žalobca aj primerane vysvetlil dôvod jej poskytnutia, ktorými boli predovšetkým dlhoročné obchodno-podnikateľské vzťahy zamerané na realizáciu stavebnej činnosti na základe subdodávateľských dohôd, ktoré mohli u žalobcu viesť i takémuto, z hľadiska podnikania rizikovému, konaniu, pri ktorom krátkodobá návratná dotácia nedostatku kapitálu obchodnému partnerovi, resp. konateľovi obchodného partnera mohla prispieť k udržaniu subdodávateľského vzťahu medzi nimi aj pri v budúcnosti zamýšľaných stavebných projektoch. Zistenia o porušení zákona o hotovostných platbách a o nevyúčtovaní pohľadávky z titulu poskytnutia pôžičky žalovanému podľa názoru súdu prvej inštancie nemôžu viesť k záveru, že v danom prípade medzi žalobcom a žalovaným nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Ide síce o porušenie platných účtovných a daňových predpisov, za ktoré bol žalobca kontrolnými orgánmi na tomto úseku postihnutý peňažnými sankciami v celkovej výške 700,- Eur, avšak to neznamená, že k uzavretiu reálnej zmluvy o pôžičke z hľadiska jej podstatných náležitosti podľa § 657 Občianskeho zákonníka nedošlo. Práve naopak, vykonané dokazovanie dostatočne preukazuje vôľu zmluvných strán smerujúcu k poskytnutiu bezúročnej pôžičky a rovnako, že pri uskutočnených prejavoch vôle boli splnené všetky pojmové znaky zmluvy o pôžičke. Súd súčasne poukazuje na § 5 zákona č. 394/2012 Z. z., podľa ktorého realizáciou zakázanej platby v hotovosti nie je dotknutá platnosť právnych úkonov, na základe ktorých sa platba v hotovosti vykonala. Z doplneného dokazovania navyše vyplýva, že žalobca aj v inom prípade poskytol svojmu objednávateľovi finančnú pôžičku za účelom realizácie stavebného projektu dotovaného z nenávratných finančných prostriedkov čerpaných z fondov Európskej únie a preto zistený dôvod poskytnutia v tomto konaní posudzovanej krátkodobej pôžičky považuje za akceptovateľné. Irelevantné sú námietky žalovaného v tom smere, že žalobca nemal v predmete podnikania zapísané poskytovanie úverov, resp. spotrebiteľských úverov. V danom prípade, totiž žalobca ani neposkytoval žiaden úver, medzi pojmové znaky ktorého patrí úrok za jeho poskytnutie, ale bezúročnú pôžičku svojmu dlhoročnému obchodnému partnerovi. Samotná táto okolnosť nespochybňuje poskytnutie finančných prostriedkov žalobcu pre žalovaného a ani skutočnosť, že požičaná hotovosť nebola v dohodnutej dobe žalovaným vrátená. Rovnako neodôvodnená je aj námietka nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v konaní s poukazom na tvrdenie, že finančné prostriedky v skutočnosti neboli poskytnuté žalobcom, ale jeho konateľom, keď samotný žalovaný pri svojom výsluchu na pojednávaní konanom 21.2.2017 potvrdil, že výdavkový doklad z 13.9.2013 (v ktorom podľa neho pôvodne nebola uvedená požičaná suma) bola opatrená pečiatkou žalobcu ako vystaviteľa dokladu, čo však potvrdzuje, že išlo o finančnú sumu vydanú z pokladne žalobcu a nie finančnú sumu poskytnutú konateľom žalobcu.

33. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že 13.9.2013 došlo k uzavretiu zmluvy o bezúročnej pôžičke do 20.9.2013 v sume 11 500,- Eur, finančná hotovosť bola žalovanému odovzdaná a tento ju v dohodnutej dobe a ani do dňa vydania tohto rozsudku nevrátil. Preto bolo potrebné žalobe v tejto časti vyhovieť.

34. Ako bolo vyššie uvedené, pri omeškaní dlžníka s plnením peňažného dlhu má veriteľ v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo aj na úroky z omeškania, ktoré je možné požadovať aj vtedy, keď neboli medzi ním a dlžníkom dohodnuté úroky. Vzhľadom na dohodu o vrátení pôžičky do 20.9.2013 sa žalovaný dostal do omeškania 21.9.2013 a preto bolo dôvodné priznať žalobcovi aj úrok z omeškania a to od v žalobe požadovaného dátumu, t.j. odo dňa podania žaloby na súde, ktorým bol 28. január 2016. Vzhľadom na späťvzatie žaloby v časti týkajúcej sa úroku z omeškania vo výške nad 5% súd zastal názor, že úrok z omeškania v požadovanej časti, t.j. 5% ročne zo žalovanej sumy je v intenciách § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako aj § 3 citovaného nariadenia vlády a tento úrok z omeškania preto v požadovanej výške priznal.

35. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatií žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

36. Na pojednávaní konanom 29.6.2020 vzal žalobca žalobu voči žalovanému späť v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške nad 5% zo žalovanej sumy, preto v tejto časti súd podľa § 145 ods. 2 C.s.p. konanie prvým výrokom tohto rozsudku zastavil, prihliadajúc na to, že žalovaný voči tomuto čiastočnému späťvzatiu žaloby nemal žiadne námietky.

37. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 256 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

39. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

40. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. s prihliadnutím na § 256 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, vychádzajúc zo záveru, že žalobca mal v konaní úspech v podstate v celom rozsahu, keďže čiastočné zastavenie konania sa týkal nepatrnej časti uplatneného nároku - časti úroku z omeškania. Toto rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania sa v plnom rozsahu týka ako prvoinštančného konania, tak aj predchádzajúceho odvolacieho konania, keďže na oboch stupňoch súdov bol v nich žalobca plne procesne úspešný.

41. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.